

Інформаційно-аналітичні матеріали
до парламентських слухань на тему: “Пріоритети екологічної політики
Верховної Ради України на наступні п’ять років”

Одним з питань сьогодення, що найбільш гостро стоїть перед світовим суспільством і потребує нагального вирішення є питання забезпечення екологічної безпеки. Економічно розвинуті країни усвідомили та сформували загальні засади щодо необхідності збалансованого соціально-економічного розвитку суспільства та охорони навколишнього природного середовища, раціонального використання природних ресурсів та забезпечення екологічної безпеки.

Україна політично приєдналася до основних міжнародних конвенцій і, відповідно, охорону навколишнього природного середовища введено до рангу державної політики.

У нашій державі прийняті закони, кодекси, інші нормативно-правові акти, основною метою яких є регулювання використання та охорони природних ресурсів.

Значна увага у національному законодавстві України спрямована на здійснення екологічної політики у військовій сфері і конверсії військово-промислового комплексу (далі - ВПК) шляхом екологізації військово-технічної політики держави; формування екологічного світогляду і природоохоронної свідомості військового керівництва, особового складу військ Збройних Сил України, робітників і службовців підприємств ВПК; проведення наукових досліджень і науково-технічних розробок з метою оцінки, поліпшення і стабілізації екологічного стану в районах розташування військових частин і об’єктів, у тому числі іноземних; налагодження системи екологічного моніторингу гарнізонів і підприємств ВПК, включення її до системи державного моніторингу навколишнього природного середовища; обов’язковість особистої юридичної відповідальності за порушення природоохоронного законодавства з боку військовослужбовців, у тому числі іноземних військ, тимчасово дислокованих на території України, і персоналу підприємств оборонного спрямування.

Активна діяльність Збройних Сил України сьогодні зумовлюється значним техногенним впливом на навколишнє середовище. Експлуатація озброєння і техніки, комунальних споруд військових містечок, проведення військових тренувань і навчань повинні здійснюватися в умовах суворого дотримання норм природоохоронного законодавства України. Тому, основні завдання з екологічної безпеки в Міністерстві оборони України та Збройних Силах України направлені на реалізацію державної політики в галузі охорони навколишнього природного середовища та забезпечення раціонального використання природних ресурсів; інтеграцію існуючої системи екологічного моніторингу Міністерства оборони України та Збройних Сил України в державну систему екологічного моніторингу; забезпечення екологічно

безпечного природокористування в ході повсякденної (виробничої) діяльності військових частин, закладів, установ, організацій та підприємств під час проведення усіх видів підготовки Збройних Сил України; відновлення навколишнього природного середовища в ході повсякденної (виробничої) діяльності військових частин, закладів, установ, організацій, підприємств після проведення усіх видів підготовки Збройних Сил України, військових навчань, тренувань, випробувань, спеціальних робіт; ліквідацію наслідків екологічної шкоди, заподіяної військовою (виробничою) діяльністю, а також ліквідацію наслідків аварій (катастроф) техногенного та природного характеру; навчання та виховання особового складу Збройних Сил України з питань охорони навколишнього природного середовища.

Важливими елементами в системі управління Збройними Силами України повинно стати створення системи екологічного управління відповідно до вимог міжнародного законодавства, впровадження екологічного мислення у керівників під час прийняття управлінських рішень та організації повсякденної діяльності військ. Кожний командир, начальник, військовослужбовець та службовець Збройних Сил України, як громадянин держави, повинен у своїй діяльності докладати максимум зусиль для збереження природних багатств України.

Екологічні проблеми, які накопичувалися на військових об'єктах десятиліттями, нелегко вирішити за порівняно невеликий термін. Але гармонія активної діяльності людини й екологічно безпечного стану навколишнього середовища повинна стати головною ідеєю життя для майбутніх поколінь.

Начальник Управління екологічної безпеки
та протимінної діяльності
полковник

Максим КОМІСАРОВ